

РЕГИОНАЛНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ
Ш у м а д и ј е и П о м о р а в љ а

Улога РЕДАСП у спровођењу Score – card анализе

Територија

- Два округа –
Шумадијски и Поморавски
 - Два града
 - Једанаест општина
- Површина 5001 км²
Број становника 526.213

Оснивачи

Правни облик – непрофитно ДОО

Општине

Аранђеловац
Баточина
Кнић
Крагујевац
Лапово
Рача
Топола
Деспотовац
Параћин
Рековац
Свилајнац
Ћуприја

Удружења

Удружење
Слога
Асоцијација
Шумадија

НВО

Баштина и
будућност

РПК КГ

2002. – пет оснивача

од 2016. – шеснаест оснивача

Важне године у нашем раду

- **април 2002.** - почетак Регионална агенција за развој МСП, ЕУ програм за развој МСП
- **октобар 2005.** - прва регионална развојна организација у Србији, Регионална агенција за економски развој Шумадије и Поморавља (процес трансформације РАР МСП – РЕДАСП)
- **октобар 2006.** - Изградња институционалних капацитета Шумадије и Поморавља, ЕУ програм RSEDP1
- **јун 2008.** - “Оперативни грант”, ЕУ програм RSEDP2, први потписници Уговора са ДЕУ у Србији, наставак изградње институционалних капацитета Шумадије и Поморавља
- **2010.** - усвојен Закон о регионалном развоју (успостављен систем акредитације)
- **2011.** - транснационална сарадња
- **2013.** – интензивирање директне пројектне сарадње са надлежним Министарствима

Основни принципи у раду

- Партиципативност
- Идентификација приоритета
- Консензус

Како

- Стратешко - планска документа
- Акциони планови
- Развој и управљање пројектима

Досадашњи резултати

- Регионални стратешко-плански документ 2005 – 2010
- Регионални стратешко-плански документ 2011 – 2021
- Подршка локалним самоуправама у изради локалних планова развоја и секторских стратегија (израђено укупно 29 докумената)
- **Имплементирано више од 47 пројеката укупне вредности преко 45 милиона еура**
- **Подршка у имплементацији више од 100 локалних пројеката економског развоја**

Пројекти у области заштите животне средине

Имплементирани пројекти:

- Унапређење капацитета за примену Европске конвенције о пределу на територији Шумадије и Поморавља
- Ситуациона анализа приступа здравој пијаћој води и санитацији за децу основних школа у сеоским подручјима територије Шумадије и Поморавља
- Коришћење геотермалне енергије ниске енталпије

У току је реализација пројеката:

- Пројекат приоритета у области снабдевања водом и комуналних отпадних вода у Поморавском округу
- Регионални центар за управљање чврстим отпадом у Шумадијском округу
- Електрични, електронски и зелени градски транспортни системи
- Самопроцена стања једнаког приступа води и санитацији у Србији

Зашто је Протокол о здрављу и водама важан за нас?

1. Приступ здравој, контролисаној пијаћој води услов је **општег здравља становништва** и директно утиче на његову радну способност и продуктивност.
2. Приступ води и њен квалитет основни је **предуслов великог броја производних процеса**, те директно утиче на привлачење инвестиција;
3. Приступ контролисаним и управљаним системима пречишћавања отпадних вода такође је битан фактор у привлачењу инвестиција, али и **очувања животне средине и подизања квалитета живота** локалних заједни

➤ Капитални инвестициони пројекат:

“Интегрисани систем управљања водама у Поморавском округу” (вредност 36 милиона ЕУР)

ЗАШТО “Equitable Access Score-card”?

Прихватањем Протокола о здрављу и водама земље
потписнице прихватају

РЕЗОЛУЦИЈУ О ЉУДСКИМ ПРАВИМА

- Human rights Council resolution (A/HRC/RES/15/9)

КОЈА приступ води и санитацији ПРЕПОЗНАЈЕ као део
основних људских права

ЗАШТО “Equitable Access Score-card”?

У највећем броју земаља потписница уочене су четири **основне баријере за несметан приступ води и санитацији**:

- Доступност водним ресурсима (чистим незагађеним водотоковима);
- Урбано-рурални гекови;
- Специфичне баријере којима су изложене маргинализоване и угрожене групе (особе са посебним физичким потребама, особе које се ослањају на услуге и приступе јавним објектима, бескућници, школе, јавни тоалети, деца без родитељског старања, стари, затвореници, избеглице, људи који живе у несанитарним кућама);
- Неконзистентне тарифне политике.

“Equitable Access Score-card”

“The equitable access Score-card”

**Алат самопроцене услова једнаких могућности у
приступу контролисаној води и санитацији за све**

“Equitable Access Score-card”

Важни принципи у управљању и спровођењу Score-card анализе су:

- Укљученост свих релевантних актера (доносиоца политика и одлука, испоручиоци услуга, корисници – јавни, цивилни, профитни сектор);
- Транспарентност
- Приступ информацијама

Како користити Score-card? Како организовати само-процену и како презентовати резултате?

- **Примена самопроцене** треба да је базирана пре свега **прилагођавању и узимању у обзир сопствених циљева, ограничења и могућности**, не поредимо се са другим земљама
- 1. Дефинисати примарне и секундарне циљеве;
- 2. Селектовати пројектног лидера (организација која је специфично чвориште за комуникацију са националним, регионалним, локалним стејкхолдерима, ЦСО, угроженим групама...итд.);
- 3. Пажљиво планирати време (6-12 месеци);
- 4. Идентификовати партнере и формирати балансирани "core" тим;
- 5. Обезбедити широку мулти-стејкхолдер укљученост током читавог процеса самопроцене.

Кључне активности

1. Успостављање тима за спровођење Score-card анализе;
2. Организовање почетне радионице;
3. Прикупљање података;
4. Организовање радионице ради презентовања налаза;
5. Израда финалног извештаја и дисеминација кључним актерима
6. Припрема за израду акционог плана

Зашто територија Шумадије и Поморавља?

Територија Шумадије и Поморавља је **репрезентативни узорак** за спровођење самопроцене о доступности воде и санитације полазећи од **основних принципа**:

1. Географски диспаритети;
2. Доступност одржаваним и управљаним водним ресурсима;
3. Једнаких могућности маргинализованих и угрожених група;
4. Економска и финансијска доступност приступа пијаћој води и санитацији.

Зашто територија Шумадије и Поморавља?

1. Територија Шумадије и Поморавља се може **кластеризовати** применом критеријума:

- ✓ урбаних подручја (Градови Крагујевац, Јагодина, општине Параћин, Аранђеловац);
- ✓ руралних подручја (Кнић, Лапово, Баточина, Рача, Деспотовац, Ћуприја, Рековац, Топола, Свилајнац);
- ✓ пери-урбана подручја (гранична подручја између урбаних и руралних);

2. Кроз **комуникацију** са надлежним Министарствима, локалним самоуправама, ЈКП

Зашто територија Шумадије и Поморавља?

3. Анализом ће бити посебно обухваћене **установе** које су циљано **основане да се брину о угроженим и маргинализованим групама** (млади без родитељског старања, стари, социјално угрожене групе, особе са инвалидитетом, затвореници, болесни, самохране мајке, жртве породичног насиља, мањинске групе) кроз анимацију и укључивање Центра за социјални рад, ЦСО (РОМАНИПЕН - организација за бригу о ромској популацији);
4. Анализом ће бити обухваћене специфично:
 - ✓ мере локалних политика према социјално угроженим категоријама и њиховим могућностима за приступ води и санитацији;
 - ✓ иружаоци услуга (свака локална самоуправа има сопствено јавно-комунално предузеће које је пружалац услуга локалном становништву)

Зашто РЕДАСП?

- Зато што је **широка партиципативност основни принцип** у нашем свакодневном раду
- Искуство у **организовању планских/ програмских радионица**
- **"Territorial partnership" стејхолдера** је почетак сваког процеса имплементације наших досадашњих пројеката
- Зато што знамо да **креирамо и ефективно оптимизирамо важне ресурсе** - време, новац, људе
- Имамо капацитет да достигнемо **постављене циљеве**
- Приступ **комуникацији** са доносиоцима одлука на свим нивоима (важним за област приступа и управљања водама)
- Укљученост РЕДАСП је гаранција **даље одрживости и посвећености иницираним процесима** и након завршетка пројекта

Зашто РЕДАСП?

На чему ћемо инсистирати током спровођења Score – card процеса:

- Јачање свести јавности и укљученост кључних актера важних за једнаке могућности приступа води и санитацији;
- Промоцији једнаких могућности приступа као дела основних људских права;
- Идентификовању статуса и баријера које су постављене према угроженим и маргинализованим групама;
- Радити на идентификовању гепова међу урбаним и руралним подручјима, као и дефинисању мера за њихово уклањање;
- Користити резултате за самопроцену, без поређења са другима, као метод за планирање и праћење напретка током времена

Алат самопроцене

Алат самопроцене у себи садржи:

I) Профил земље

II) Четири одељка

1. одељак - *Управљачки оквир за равноправни приступ здравој води за пиће и санитацију*

2. одељак - *Смањење географских разлика*

3. одељак - *Обезбеђивање приступа угроженим и маргинализованим групама*

4. одељак - *Управљање водом и санитацијом тако да остану финансијски приступачне за све*

Организациона структура

- Тим за управљање пројектом
- Експертски тим
- Тим за подршку

ХВАЛА НА ПАЖЊИ

Ненад Поповић
директор